

Sprawozdanie

z realizacji

Strategii Rozwiązywania Problemów

Społecznych w Gminie Siechnice

za 2023 rok

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp	str. 3
2.	Kompleksowe wsparcie rodzin dla prawidłowej realizacji ich funkcji	str. 4
3.	Profilaktyka i wsparcie w przypadku uzależnień i przemocy w rodzinie	str. 8
4.	Stworzenie spójnego systemu wsparcia osób starszych, chorych i z niepełnosprawnościami	str. 15
5.	Wsparcie działań organizacji pozarządowych i aktywności społecznej w sferze rozwiązywania problemów społecznych	str. 19
6.	Rozwój działań wspierających rozwiązywanie problemów społecznych	str. 19
7.	Wnioski i Ewaluacja	str. 21

Wstęp

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest podstawowym dokumentem strategicznym, stanowiącym narzędzie nowoczesnej pomocy społecznej, zapewniającym profesjonalną diagnozę problemów społecznych oraz wspierającym długofalowe planowanie i realizację celów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w skali lokalnej.

Obowiązek przyjęcia i realizowania strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z ustawy z 12 marca 2014 roku o pomocy społecznej¹. Jednakże nie tylko sam obowiązek realizacji ustawowo nałożonych na gminę zadań zdecydował o podjęciu prac nad dokumentem. Potrzeba przygotowania, przyjęcia i wdrażania strategii wynika z zaangażowania władz Gminy Siechnice oraz jednostek i instytucji działających w sferze rozwiązywania problemów społecznych w pracę na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców poprzez diagnozowanie i rozwiązywanie kluczowych problemów społecznych i wzmacnianie aktywności społecznej. Dokument jest odpowiedzią na zmiany zachodzące w sferze społecznej i preferencje mieszkańców. Ze względu na przypisanie przez ustawodawcę strategii rozwiązywania problemów społecznych do obszaru pomocy społecznej niniejszy dokument obejmuje szeroko rozumianą sferę społeczną będącą obszarem działań instytucji pomocy społecznej, a więc pomoc społeczną, wsparcie rodziny, przeciwdziałanie przemocy przy problematykę uzależnień. Nie uwzględniono w niej natomiast problemów związanych z odrębnymi obszarami sfery społecznej, jak np. ochrona zdrowia, oświata czy kultura, sport i rekreacja. Kwestie te obejmuje strategia rozwoju gminy oraz szczegółowe strategie dla danych obszarów.

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Siechnice na lata 2023-2027 przyjęto podejście aktywizacyjne – oferowane mieszkańcom wsparcie w rozwiązywaniu ich problemów powinno doprowadzić do usamodzielnienia jednostek i rodzin oraz przeciwdziałać występowaniu trudnych sytuacji życiowych w przyszłości. Ważnym założeniem jest połączenie działalności instytucji samorządowych, a także innych podmiotów wspierających ich prace – m.in. organizacji pozarządowych i kościołów, dla lepszej realizacji celów.

Cele strategiczne wytyczają pięć głównych ścieżek działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Siechnice. Dla ich realizacji wyróżniono cele operacyjne, konkretyzujące cele strategiczne oraz zadania – konkretne kierunki działań w sferze społecznej. Cele strategiczne, operacyjne oraz zadania tworzą hierarchiczny układ działań, które przyczynią się do realizacji przyjętej w dokumencie misji .

¹ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 r., poz. 901, z późn. zm.).

CELE STRATEGICZNE

- 1. Kompleksowe wsparcie rodzin dla prawidłowej realizacji ich funkcji.**
- 2. Profilaktyka i wsparcie w przypadku uzależnień i przemocy w rodzinie.**
- 3. Stworzenie spójnego systemu wsparcia osób starszych, niepełnosprawnych i chorych.**
- 4. Profilaktyka uzależnień i promocja zdrowego stylu życia.**
- 5. Rozwój działań wspierających rozwiązywanie problemów społecznych.**

Realizacja powyższych celów w 2023 roku wyglądała następująco:

I Cel strategiczny

1. Kompleksowe wsparcie rodzin dla prawidłowej realizacji ich funkcji

Cel operacyjny 1

1.1. Wsparcie rodzin o niskich kompetencjach rodzicielskich i społecznych.

Zadania

1.1.1. Warsztaty rozwijające kompetencje rodziców i dzieci.

1.1.2. Wsparcie specjalistyczne dla rodzin.

1.1.3. Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze Asystenta Rodziny.

1.1.4. Wsparcie dzieci imigranckich w integracji ze środowiskiem lokalnym poprzez dodatkowe zajęcia integracyjne i edukacyjne.

1. Wsparcie Asystenta Rodziny

Wprowadzona w 2011 r. ustawa o pieczy zastępczej i wspieraniu rodziny nakłada obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z zapisami ustawy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych gmina lub jednostka wyznaczona do realizacji zadania zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną, pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Wsparciem objęte zostały rodziny, z wieloma dysfunkcjami, od lat korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Dla części tych rodzin ustanowiony był nadzór kuratora z uwagi na nienależyte wykonywanie przez rodziców obowiązków wynikających z kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Praca asystenta rodziny polegała na zdiagnozowaniu, przy wsparciu pracownika socjalnego, sytuacji rodziny pod kątem problemów i potrzeb, a następnie wraz z rodziną opracowania planu działania. W ramach obowiązków asystent uczył dorosłych członków rodziny dysponowania finansami, prowadził aktywizację zawodową podopiecznych (uczestniczył w wizytach w urzędzie pracy, rozpoznawał oferty pracy, odbywał wizyty z podopiecznymi u pracodawców). W wielu sytuacjach porządkował sprawy związane z zaległościami w zakresie opłat mieszkaniowych, zaciąganych zobowiązań, zajęć komorniczych.

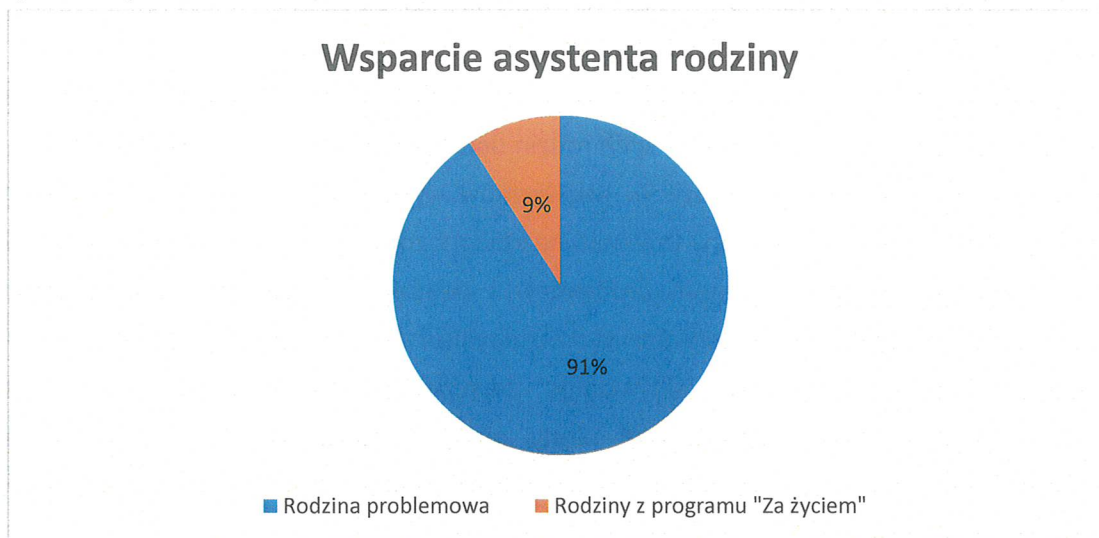
W przydzielonych do pracy przypadkach dużego zaangażowania wymagała praca z dziećmi. W ramach kontaktu z pedagogami szkolnymi i wychowawcami asystent diagnozował problemy dzieci w nauce. Dla potrzeb dokonania właściwej diagnozy nawiązał współpracę z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, dzięki czemu mógł rozpocząć pracę z dzieckiem, ale również uczył rodziców jak uczestniczyć w edukacji dziecka. Oprócz działań aktywizacyjnych i wsparcia dzieci asystent bardzo mocno współpracował ze służbą zdrowia. Dzięki ścisłej współpracy z lekarzami i pielęgniarkami środowiskowymi część z podopiecznych skorzystała z badań diagnostycznych, specjalistycznych łącznie z pobytem w szpitalu. Wieloletnie zaniedbania zdrowotne wpływały na rozwój dzieci, a dorosłym uniemożliwiały powrót na rynek pracy. Asystent rodziny pracował również nad motywacją członków rodzin do podjęcia leczenia odwykowego. Na tym polu ściśle współpracował z GKRPA oraz psychoterapeutą w Punkcie Konsultacyjnym. Asystent rodziny uczestniczył również w Zespołach Interdyscyplinarnych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w sytuacjach gdy odbierane były dzieci z rodzin gminy Siechnice. Do zadań asystenta rodziny należało również sporządzanie dokumentacji do sądu w zakresie pracy z rodzinami pod opieką kuratora sądowego. W 2023 r. Ośrodek zatrudnił 2 asystentów rodziny.

Tabela 1. Objęcie wsparciem rodzin przez asystenta rodziny w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2023 roku

L.p.	Rodzina problemowa/ zastępcza	Ilość rodzin	Ilość osób dorosłych	Ilość dzieci
1.	Rodzina problemowa	16	22	43
3.	Rodziny z programu „Za życiem”	1	2	1
RAZEM		17	24	44

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Wykres 1. Objęcie wsparciem rodzin przez asystenta rodziny w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2023 roku

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

W roku 2023 asystenci rodziny zakończyli pracę z **7 rodzinami**, w tym:

- u 2 rodzin ze względu na osiągnięty efekt współpracy,
- u 4 rodziny ze względu na zmianę miejsca zamieszkania,
- u 1 rodziny ze względu na brak efektów współpracy.

2. Warsztaty kompetencji rodzicielskich

Ponadto dla rodzin mających problemy opiekuńczo-wychowawczych zrealizowano w roku 2023 wyjazdowe **warsztaty umiejętności wychowawczych** pt. „Akademia Rozwoju Rodziny”. Podczas trzydniowych warsztatów, które odbyły się w miesiącu październiku 2023 r., rodzice pracowali nad nabywaniem kompetencji do budowania więzi z dzieckiem opartej na wzajemnym szacunku i zaufaniu. Zakres tematyczny warsztatów obejmował m. in.: radzenie sobie ze swoimi uczuciami i akceptowanie uczuć dziecka, metody radzenia sobie z trudnymi emocjami w rodzinie, zachęcanie dziecka do współpracy, komunikacja, oraz rozwiązywanie konfliktów w rodzinie. Następnie w grudniu 2023 r. odbyło się spotkanie podsumowujące warsztaty, podczas którego rodzice będą mogli omówić mocne strony i trudności we wprowadzaniu nowych metod wychowawczych w swoich rodzinach. W programie wzięło **udział 13 osób**.

Asystenci rodziny w 2023 roku w ramach swej pracy prowadzili również z rodzinami z terenu gminy Siechnice warsztaty świąteczne wielkanocne i bożonarodzeniowe, podczas których to przeprowadzono zajęcia integrujące członków rodziny w gronie innych rodzin ze środowiska lokalnego i modelowano członkom rodzin sposoby w jakich można spędzać aktywnie i kreatywnie wolny czas przy tym pielęgnując tradycje świąteczne. W warsztatach wzięło udział **50 osób**.

Asystenci Rodziny w okresie bożonarodzeniowym koordynowali również zbiórki artykułów spożywczych, odzieży, zabawek, środków czystości, artykułów szkolnych, pokarmu dla psów i kotów, które zostały przekazane najbardziej potrzebującym rodziną i seniorom z terenu gminy Siechnice. W organizacji zbiórki zaangażowana była Szkoła Podstawowa Nr 1 w Siechnicach, Przedszkole Publiczne w Siechnicach im. św. Jana Pawła II i Przedszkole Publiczne w Żernikach Wrocławskich.

3. Pobyt dziecka w pieczy zastępczej

W sytuacji kiedy rodzina nie podejmuje współpracy z asystentem rodziny, bądź zagrożone jest zdrowie i życie dziecka, instytucje pod opieką których przebywa rodzina wnioskuje do sądu rodzinnego o umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. Dzieci odbierane są również w trybie interwencyjnym.

W pieczy zastępczej do dnia 31.12.2023 r. przebywało łącznie **36 dzieci**, w tym:

- 1) w instytucjonalnej pieczy zastępczej jest umieszczonych z terenu Gminy Siechnice- 1 dziecko,
- 2) w rodzinnych domach dziecka- 4 dzieci,
- 3) w rodzinach zastępczych niespokrewnionych – 10 dzieci,
- 4) w rodzinach zastępczych spokrewnionych – 15 dzieci,

Tabela nr 2. Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej na dzień 31.12.2023 r.

Ilość	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niespokrewnione	Rodzinne domy dziecka	Placówka opiekuńczo-wychowawcza
Liczba dzieci	16	10	5	1

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

4. Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej

W okresie od stycznia do grudnia 2021 r. w pieczy umieszczone było **36 dzieci**

w tym zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. za 4- dzieci ponoszone koszty wynosiły 10 %
2. za 4 – dzieci ponoszone koszty wynosiły 30%
3. za 28 - dzieci ponoszone koszty wynosiły 50%

Dzieci obierane były rodzicom w wyniku interwencji policji, kuratora lub pracowników socjalnych i umieszczane w:

- 1) rodzinie zastępczej spokrewnionej (rodzina);
- 2) rodzinnym domu dziecka;

- 3) domu dziecka;
- 4) placówce interwencji kryzysowej.

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w latach 2021-2023 wraz z % i wartościowym udziałem gminy Siechnice w kosztach pieczy zastępczej

Rok 2021				Rok 2022				Rok 2023			
Udział gminy Siechnice w kosztach pieczy zastępczej				Udział gminy Siechnice w kosztach pieczy zastępczej				Udział gminy Siechnice w kosztach pieczy zastępczej			
10% kosztów ogółem	30% kosztów ogółem	50% kosztów ogółem	Koszty roczne w zł	10% kosztów ogółem	30% kosztów ogółem	50% kosztów ogółem	Koszty roczne w zł	10% kosztów ogółem	30% kosztów ogółem	50% kosztów ogółem	Koszty roczne w zł
6 dzieci	7 dzieci	25 dzieci	256.388,73	4 dzieci	4 dzieci	28 dzieci	267.934,07	4 dzieci	4 dzieci	28 dzieci	317.795,85

II Cel strategiczny

2. Profilaktyka i wsparcie w przypadku uzależnień i przemocy w rodzinie

Cel operacyjny 1

2.1. Wsparcie osób uzależnionych i ich rodzin

Zadania

2.1.1. Wsparcie w ramach Punktu Konsultacyjnego

2.1.2. Współpraca z Poradniami, Placówkami Lecznictwa Odwykowego oraz Ośrodkami Leczenie Uzależnień

2.1.3. Pomoc w ramach Grup Wsparcia i Grup Samopomocowych w zakresie uzależnień i współuzależnieni.

Przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonuje Punkt Konsultacyjny w ramach którego prowadzone jest poradnictwo psychologiczno - terapeutyczne oraz prawne dla rodzin. W ramach Punktu rodziny mogą uzyskać specjalistyczne porady przyczyniające się do rozwiązania sytuacji kryzysowych w rodzinie. Z porad korzystają również rodziny, z którymi pracuje Asystent Rodziny, w szczególności w zakresie podniesienia kompetencji rodzicielskich.

W 2023 r. w Punkcie Konsultacyjnym zatrudnieni byli **specjaliści**:

- terapeuta ds. uzależnień,
- terapeuta rodzin z problemami wychowawczymi,
- psycholog dziecięcy,

- prawnik.

Specjaliści realizowali zadania w następujących dniach:

- **psycholog rodzin z problemami wychowawczymi:**

piątki – 4 godziny (14:00 – 18:00)

- **psycholog rodzin – interwencja kryzysowa w środowisku**

4 godziny w tygodniu

- **psycholog dziecięcy:**

czwartki – 5 godzin (10:00 – 15:00) – 1 raz w miesiącu

- **prawnik:**

środy – 4 godziny (12:00 – 16:00)

- **terapeuta ds. uzależnień:**

wtorki – 4 godziny (16:15 – 18:15 – grupa wsparcia dla rodziców,

18:15 - 20:15 – grupa wsparcia na osób uzależnionych od alkoholu)

Tabela nr 3 . Statystyka udzielonych porad w Punkcie Konsultacyjnym w 2023 r.

Zakres udzielonych porad:	Liczba porad
Osobom z problemem uzależnień (od substancji i behawioralnych)	27
Członkom rodzin osób uzależnionych	45
Pomoc psychologiczna w rozwiązywaniu bieżących problemów życiowych	140
Porady prawne (<i>prawo rodzinne, cywilne, spadkowe, karne, administracyjne, pracy</i>)	293
Razem	505

Grupy wsparcia

Z uwagi na duże zainteresowanie rodziców tematem inicjacji alkoholowej wśród młodzieży, kontynuowane były spotkania **grupy wsparcia dla rodziców** prowadzone przez doświadczonego terapeutę do spraw uzależnień. Podczas tych spotkań rodzice mogą nauczyć się rozpoznawać problem uzależnienia, jak również wymieniać doświadczenia w celu zapobiegania zachowaniom ryzykownym wśród dzieci. Spotkania odbywały się we wtorki w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętej Katarzynie przez 2 godziny. Ogólnie w spotkaniach dla rodziców w 2023 r. udział wzięło **10** osób.

Prowadzona była również **grupa wsparcia** dla osób uzależnionych od alkoholu. Spotkania odbywają się we wtorki przez 2 godziny. Ogólnie w 2023 r. w spotkaniach grupy wsparcia uczestniczyło **10** osób.

Terapia

W 2023 r. w ramach profilaktyki uzależnień i przemocy domowej prowadzone były indywidualne terapie dla mieszkańców gminy terapia rodzin – w ramach potrzeb rodziny kierowane są do współpracującego z GOPS terapeuty rodzin. Sesje terapeutyczne odbywają w gabinecie terapeuty we Wrocławiu. Rodziny umawiają się indywidualnie w uzgodnionych terminach na ok. 10 spotkań terapeutycznych

Cel operacyjny 2

2.2. Wsparcie rodzin z problemem przemocy.

Zadania

2.2.1. Pomoc rodzinom doświadczającym przemocy w ramach wszczętej procedury „Niebieskie Karty”.

2.2.2. Wsparcie terapeutyczne, psychospołeczne i prawne.

2.2.3. Tworzenie Grup Wsparcia dla osób doświadczających przemocy.

W roku 2011, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, został powołany Zespół Interdyscyplinarny skupiający przedstawicieli instytucji, organizacji i jednostek organizacyjnych działających na terenie gminy Siechnice. Do Zespołu wpływają „Niebieskie Karty” założone przez uprawnione instytucje dla rodzin, w których zaistniało podejrzenie stosowania przemocy domowej.

Tabela nr 4. Liczba Niebieskich Kart prowadzonych w latach 2021 - 2023

Rok	Ilość
2021	47
2022	43
2023	42

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

W roku 2023 do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły **42 Niebieskie Karty**.

W 1 rodzinie odnotowano dwukrotne zdarzenia z użyciem przemocy potwierdzone wypełnieniem druku NK-A. Zespół podjął decyzję o zamknięciu **46 Niebieskich Kart** (w tym: 29 z 2023 r., 15 z 2022 r., 2 z 2021 r.) z uwagi na zrealizowanie indywidualnego planu pomocy i ustaniu przemocy w rodzinie.

W ramach działalności Punktu Konsultacyjnego zatrudnieni specjaliści prowadzą konsultacje dla osób doznających przemocy i stosujących przemoc. Psychoterapeuci i psycholodzy wspierają działania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego poprzez prowadzenie konsultacji osób skierowanych przez Zespół i wydawania opinii w sprawie problemu występującego w rodzinie.

Program korekcyjno-edukacyjny realizowany jest przez powiat. Z uwagi na brak rejonizacji sprawcy przemocy kierowani byli do programu we Wrocławiu, do PCPR we Wrocławiu oraz OIK w Oławie.

Tabela nr 5. Statystyka udzielonych porad w zakresie przemocy w 2023 r.

Zakres udzielonych porad:	Liczba osób	Liczba porad
Osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	63	180
Osobom stosującym przemoc w rodzinie	9	22
RAZEM	72	202

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Pomoc społeczna

W 2023 roku **1 rodzina** objęta była pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu problemu narkomaii.

Natomiast nie było rodzin objętych pomocą z uwagi na występujący problem **nadużywania alkoholu**.

Mediacje rodzinne

Mediator rodzinny przeprowadził w 2023 r. **2 godziny** mediacji dla rodzin w kryzysie. Rodziny zgłosiły się na mediacje w związku z konfliktami występującymi pomiędzy członkami rodziny, wynikającymi niejednokrotnie z problemów uzależnień i przemocy.

Cel operacyjny 3

2.3. Działania profilaktyczne na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy.

Zadania

2.3.1. Kampanie informacyjno-edukacyjne w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy.

2.3.2. Wspieranie placówek oświatowych w zakresie programów rekomendowanych i profilaktycznych.

2.3.3. Organizowanie zajęć i aktywności pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.

2.3.4. Utworzenie placówki wsparcia dziennego.

2.3.5. Podnoszenie kwalifikacji kadry podmiotów realizujących działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy na terenie Gminy Siechnice.

PROJEKT „STOP PRZEMOCY”

Wychodząc naprzeciw zjawisku przemocy w rodzinie, pracownicy GOPS opracowali w 2021 r. projekt „Strefa STOP Przemocy”, który skierowany był do wszystkich mieszkańców Gminy Siechnice. Projekt ten nawiązuje do prowadzonej na terenie gminy w 2016 r. kampanii

„STOP Przemocy. Widzisz - Reaguj, Doświadczasz – sięgnij po pomoc” a także do międzynarodowej, corocznie organizowanej kampanii „Biała Wstążka”.

Celem projektu było:

- 1) upowszechnienie wśród społeczności lokalnej wiedzy na temat zagrożeń płynących ze stosowania przemocy oraz możliwości uzyskania pomocy i wsparcia w sytuacjach kryzysowych na terenie gminy, sąsiednich gmin oraz powiatu;
- 2) poprawa sytuacji osób doświadczających przemocy poprzez zwiększenie świadomości istoty problemu oraz możliwości uzyskania pomocy;
- 3) uwrażliwienie i zmotywowanie mieszkańców i służby do podejmowania działań na rzecz osób i rodzin doświadczających przemocy ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, osób starszych i niepełnosprawnych;
- 4) podniesienie świadomości mieszkańców na temat sankcji prawnych wynikających ze stosowania wszelkich przejawów agresji i przemocy;
- 5) poinformowanie społeczności lokalnej o możliwościach nabycia umiejętności rozwiązywania konfliktów w sposób pozbawiony agresji i przemocy;
- 6) pogłębienie wiedzy dzieci, młodzieży i dorosłych o przysługujących im prawach i o zachowaniach, które podlegają sankcjom prawnym.

W ramach realizacji projektu zrealizowano następujące działania w 2023 rok:

1) Działania informacyjne

- a) W ramach kampanii do wszystkich przedszkoli na terenie Gminy Siechnice przekazane zostały materiały informacyjno – edukacyjne poświęcone problematyce przemocy domowej oraz rówieśniczej (ulotki, broszury, odbłaski, „przemocometry”, oraz gadżety reklamujące Kampanię „Stop Przemocy” tj. balony, cukierki krówki.
- b) Zakup książek Katarzyny Dworaczyk pt. „Minimediacje z dziećmi. O dzieleniu się, docenianiu, przeproszaniu i świętowaniu” (19 szt.), do prowadzenia zajęć w przedszkolu.

2) Działania edukacyjne

- a) Realizacja autorskich programów w szkołach:
 - „Przemoc rówieśnicza – moje, nasze rozwiązania” – **199 uczestników**
 - Szkolenie dla nauczycieli – nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej – **ok. 200 uczestników**

3) Działania bezpośrednie/terenowe

- b) Przekazanie materiałów informacyjno – edukacyjnych poświęconych problematyce przemocy domowej w formie ulotek, broszur, „przemocometrów” do instytucji

publicznych (GOPS, Punkt Konsultacyjny, Urząd Miasta, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny).

- Szkolenie dla nauczycieli – nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej – **ok. 200 uczestników**

Projekt „Strefa STOP Przemocy” planowany jest do cyklicznej realizacji w kolejnych latach. Wzbogaćany będzie wg zapotrzebowania wynikającego z potrzeb mieszkańców objętych procedurą Niebieskie Karty i zgłaszających się do Punktu Konsultacyjnego. Realizacja całości projektu będzie się opierać na bieżących wynikach Diagnozy Problemów Przemocy w Rodzinie, przeprowadzanej okresowo na terenie Gminy Siechnice.

Zajęcia pozalekcyjne w Kotowicach

W 2023 r. uruchomione zostały zajęcia pozalekcyjne dla dzieci w Kotowicach. Prowadzone były w formie zajęć stacjonarnych w pomieszczeniach nowej świetlicy i hali sportowej w Kotowicach oraz w formie zajęć wyjazdowych.

Celem realizacji zajęć było:

- zagospodarowanie wolnego, popołudniowego czasu,
- rozbudzenie zainteresowań manualno- artystycznych ,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i przemocy poprzez integrację dzieci z różnych środowisk społecznych,
- przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym (np. sięganie po używki, spędzanie zbyt długiego czasu przed komputerem) poprzez ukazanie aktywnych form wypoczynku i spędzania wolnego czasu.

Uczestnikami zajęć były dzieci wieku od 6 do 13 lat z terenu gminy Siechnice, podzielone na dwie grupy (młodszą i starszą). Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu. Opiekę nad dziećmi sprawowali nauczyciele szkoły podstawowej KSP w Kotowicach (3 osoby). Podczas zajęć stacjonarnych dzieci rozwijały umiejętności manualne, a także uczestniczyły w zajęciach sportowych oraz wyjazdach. Brały również udział w wyjeździe do schroniska w Oławie, gdzie wyprowadziły na spacer psy i przekazały, wcześniej zbierane w szkole dary dla zwierzaków.

W zajęciach uczestniczyło – **25 dzieci**.

Programy rekomendowane w szkołach:

- „Unplugged” – uczestniczyło 19 nauczycieli,
- „Poruszające bajki o emocjach” – uczestniczyło 311 uczniów i 75 osób dorosłych (rodzice i nauczyciele).

Półkolonie „Siechnickie Lato 2023”

W lipcu 2023 r. zorganizowane zostały półkolonie dla dzieci w wieku 7 – 10 lat w formie stacjonarnej i wyjazdowej. Celem realizacji projektu półkolonii było:

1. zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom podczas wakacji,
2. rozbudzenie zainteresowań i pasji do podróżowania i zwiedzania,
3. przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i przemocy poprzez integrację dzieci z różnych środowisk społecznych (w tym również dzieci z Ukrainy),
4. przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym (np. sięganie po używki, spędzanie zbyt długiego czasu przed komputerem) poprzez ukazanie aktywnych form wypoczynku i spędzania wolnego.

Zajęcia prowadzone były w dwóch 2 - tygodniowych turnusach. Dzieci zapewnione miały:

- opiekę wykwalifikowanej kadry nauczycieli z SP 2 w Siechnicach oraz nauczycielkę z Ukrainy,
- wyżywienie (II śniadanie, obiad, napoje),
- zajęcia stacjonarne (gry, zabawy, zajęcia tematyczne, zajęcia sportowe),
- zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy prowadzone przez psychologów (w tym psychologa z Ukrainy),
- zorganizowane wyjazdy do Wrocławia oraz Milicza:
 - Wrocławska Straż Miejska,
 - Rejs statkiem po Odrze,
 - Kino w GH Wrocławia.

W półkoloniach uczestniczyło **150 dzieci** (II turnusy – 5 grupy x 15 dzieci)

Działania podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W harmonogramie kontroli na 2023 r. GKRPA zaplanowała **21** kontroli punktów sprzedaży.

Przedmiotem kontroli było przestrzeganie zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Siechnice, określonych w przepisach powszechnie obowiązujących, a w szczególności w ustawie z dnia 26 października 1982 r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* oraz prawa miejscowego. Kontrolę przeprowadzono w **17** punktach sprzedaży (2 punkty były 2 razy nieczynne). Komisja nie stwierdziła nieprawidłowości w sprzedaży napojów alkoholowych w **17** kontrolowanych punktach. W dwóch punktach nie przeprowadzono kontroli z uwagi na brak wyznaczonej osoby do reprezentowania i zamknięty punkt sprzedaży. Komisja podjęła decyzję o przeprowadzeniu w tych punktach kontroli w późniejszym terminie.

III Cel strategiczny

3. Stworzenie spójnego systemu wsparcia osób starszych, chorych i z niepełnosprawnościami

Cel operacyjny 1

3.1. Wsparcie seniorów w środowisku lokalnym.

Zadania

3.1.1. Rozwój i profesjonalizacja usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

3.1.2. Wdrożenie usług sąsiedzkich.

3.1.3. Utworzenie Domu Dziennego Pobytu.

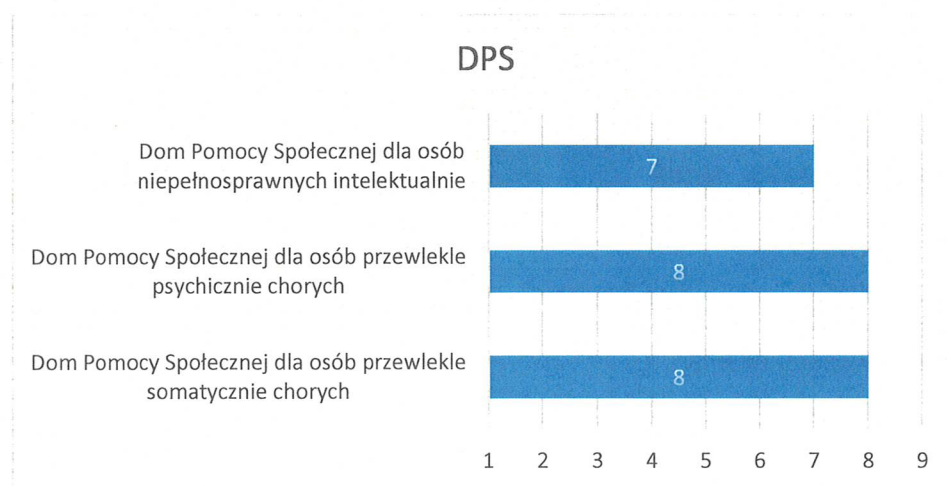
Pomoc świadczona przez Ośrodek to nie tylko wsparcie rzeczowe i finansowe, ale również zapewnienie opieki osobom, które ze względu na stan zdrowia samodzielnie nie mogą należycie funkcjonować w środowisku lub z uwagi na sytuację rodzinną są tej opieki pozbawione. W 2023 r. Ośrodek finansował pobyt w **placówkach całodobowego pobytu (DPS) dla 23 osób.**

Tabela 6. Podział ze względu na rodzaj placówki całodobowego pobytu, w której przebywają osoby skierowane przez GOPS w Siechnicach w 2023 r.

Rodzaj placówki ze względu na posiadane schorzenie	Ilość osób przebywających
Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych	8
Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych	8
Dom Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	7

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Wykres 2. Podział ze względu na rodzaj placówki całodobowego pobytu

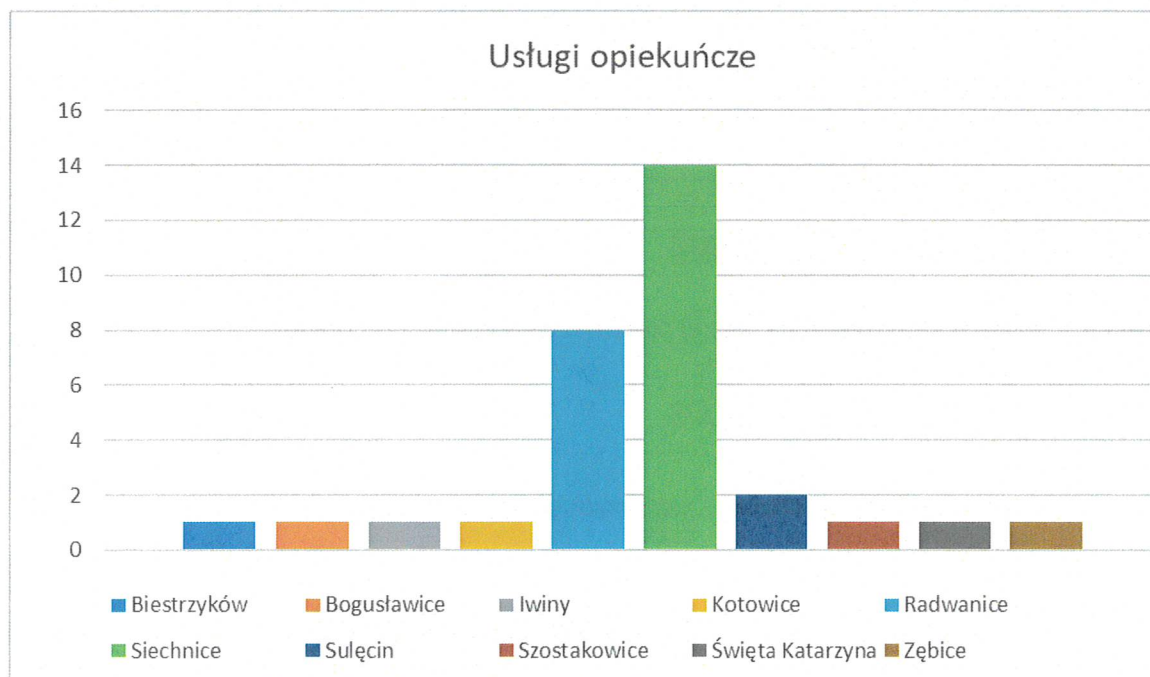
Dla **31 osób** świadczone były usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania. Liczba osób korzystających z tej formy wsparcia – opieki w miejscu zamieszkania oraz opieki instytucjonalnej stałe rośnie. W większości są to osoby samotne biologicznie lub społecznie (brak jest możliwości pomocy lub zainteresowania i kontaktu ze strony najbliższych).

Tabela 7. Podział ze względu na miejscowości, w których realizowane są usługi opiekuńcze przez Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2023 r.

Miejscowość	Liczba osób
Biestrzyków	1
Bogusławice	1
Iwiny	1
Kotowice	1
Radwanice	8
Siechnice	14
Sulęcín	2
Szostakowice	1
Święta Katarzyna	1
Zębice	1

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Wykres 2. Podział ze względu na miejscowości, w których realizowane są usługi opiekuńcze przez Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Siechnicach w 2023 r.

Źródło: Na podstawie sprawozdań GOPS

Cel operacyjny 2

3.2. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin.

Zadania

3.2.1. Zapewnienie opieki wytchnieniowej.

3.2.2. Zapewnienie wsparcia Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej.

3.2.3. Utworzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej.

3.2.4. Utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy.

3.2.5. Szkolenia dla opiekunów nieformalnych.

1. Program OPIEKA WYTCJNIENIOWA – POBYT DZIENNY

Podobnie jak w roku poprzednim, w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa – edycja 2023. Pobyt dzienny” w gminie Siechnice realizowano usługi opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania osób z niepełnosprawnością.

Celem projektu było zwiększenie dostępności usługi opieki wytchnieniowej poprzez wsparcie członków rodzin i opiekunów lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi.

Usługi opieki wytchnieniowej świadczone były przez opiekunów osób niepełnosprawnych, w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością na czas nieobecności rodzina/opiekuna w godzinach między 6.00 a 22.00, od poniedziałku do niedzieli. Liczba przyznanych godzin wsparcia zależała od potrzeb beneficjentów oraz od możliwości organizacyjnych (realna możliwość świadczenia usług w wymaganym wymiarze i w trybie) i przyznanych środków z budżetu państwa.

Realizatorem Programu był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, który zatrudnił na umowę zlecenie **15 osób** pełniących funkcję opiekunów osób z niepełnosprawnościami.

Usługi opieki wychowawczej zrealizowano na rzecz **18 osób** (10 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności i 8 osób dorosłych z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniami równoważnymi) w wymiarze **4 320 godzin**, co stanowi kolejny wzrost względem poprzednich lat.

2. Program ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

W ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” w roku 2023 w gminie Siechnice realizowano usługi opieki asystentury osobistej dla osób z niepełnosprawnościami.

Główny cel programu to wprowadzenie asystentów jako formy wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowania w życiu społecznym, której adresatami są dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem wynikającymi z punktu 7 oraz 8 orzeczenia, a także osoby niepełnosprawne posiadające znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności albo orzeczenia traktowane na równi z wymienionymi. Zadaniem asystentów jest wsparcie osób z niepełnosprawnościami w wykonywaniu codziennych czynności oraz wpływ na poprawę ich funkcjonowania w życiu społecznym, a tym samym większą niezależność od rodziny i dotychczasowych opiekunów.

Usługi świadczone były przez asystentów osobistych osób niepełnosprawnych zarówno w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością jak i poza nim, ponieważ program umożliwia działania asystenckie aktywizujące osoby niepełnosprawnościami i realizowane w przestrzeni społecznej, np. poprzez udział w wydarzeniach kulturalnych.

Liczba przyznanych godzin wsparcia zależała od potrzeb beneficjentów oraz od możliwości organizacyjnych (realna możliwość świadczenia usług w wymaganym wymiarze i w trybie) i przyznanych środków z budżetu państwa. Realizator Programu czyli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siechnicach, zatrudnił na umowę zlecenie **6 osób** pełniących funkcję asystentów osobistych osób z niepełnosprawnościami.

Usługi asystenta zrealizowano na rzecz **6 osób** (2 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności i 4 osoby dorosłe z orzeczeniem o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniami równoważnymi) w wymiarze **2 312 godzin**.

W 2023 r. nie funkcjonowały na terenie gminy Warsztaty Terapii Zajęciowej ani Środowiskowy Dom Samopomocy.

IV Cel strategiczny

4. Wsparcie działań organizacji pozarządowych i aktywności społecznej w sferze rozwiązywania problemów społecznych

Cel operacyjny 1

4.1. Pomoc organizacjom pozarządowym w realizacji projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych

Zadania:

4.1.1. Utworzenie Punktu wsparcia organizacji pozarządowych.

4.1.2. Ogłaszanie otwartych konkursów ofert na realizację zadań w zakresie świadczenia usług społecznych.

W 2023 r. Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego ogłosił konkurs dla organizacji pozarządowych na realizację zadań w zakresie świadczenia usług społecznych – nie wpłynęła żadna oferta.

Cel operacyjny 2

4.2. Rozwój wolontariatu w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

Zadania

4.2.1. Utworzenie i wspieranie wolontariatu w GOPS.

4.2.2. Wsparcie organizacji pozarządowych w pozyskiwaniu wolontariuszy.

W 2023 roku nie realizowano zadań w zakresie rozwoju wolontariatu.

V Cel strategiczny

5. Rozwój działań wspierających rozwiązywanie problemów społecznych

Cel operacyjny 1

5.1. Tworzenie i wdrażanie programów działań dla rozwiązywania problemów społecznych

Zadania:

5.1.1. Tworzenie strategii i programów wspierających realizację usług społecznych

Cel operacyjny 2

5.1. Profesjonalne kadry rozwiązywania problemów społecznych

Zadania:

5.2.1. Podnoszenie kwalifikacji pracowników instytucji i organizacji pozarządowych

5.2.2. Nawiązywanie współpracy z innymi podmiotami w celu pozyskiwania pracowników

5.2.3. Utworzenie w strukturze GOPS stanowiska ds. projektów społecznych

W ramach podnoszenia kwalifikacji osób działających w obszarze profilaktyki uzależnień i przemocy zorganizowane zostały następujące działania:

- 1) „Praca z rodziną dotkniętą uzależnieniem od środków psychoaktywnych” - skierowana do służb – łącznie uczestniczyło 25 osób,
- 2) „Zarządzanie stresem w pracy z rodzinami w kryzysie” – szkolenie dla pracowników GOPS, uczestniczyło 20 osób,
- 3) Superwizja - 2 osoby.
- 4) Szkolenia pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie realizowanych zadań
- 5) Szkolenia pracowników GOPS w zakresie nowych zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w tym pomocy Ukrainie oraz dodatków węglowego, innych źródeł oraz elektrycznego.

Cel operacyjny 3

5.3. Współpraca instytucji i organizacji pozarządowych w sferze rozwiązywania problemów społecznych

Zadania:

5.3.1. Koordynacja działań międzyinstytucjonalnych przez Interwenta Kryzysowego

5.3.2 Koordynacja i inicjowanie działań międzyinstytucjonalnych przez Biuro Obronności i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Siechnicach

Wszystkie służby społeczne działające na terenie Gminy Siechnice bardzo ściśle ze sobą współpracują. W realizacji zadań określonych w niniejszej Strategii współpraca odbywa się z następującymi podmiotami:

1. ZOZ w Świętej Katarzynie,
2. Komisariatem Policji w Siechnicach,
3. Strażą Miejską w Siechnicach,
4. Gminnymi jednostkami oświatowymi,

5. Sołectwami i Radami Osiedli,
6. Wydziałami Urzędu Miejskiego w Siechnicach,
7. NGO,
8. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu,
9. Sądem Rejonowym w Oławie,
10. Prokuraturą Rejonową w Oławie.

Służby te kontaktują się ze sobą w sposób ciągły, w sytuacjach wymagającym zaangażowania i realizacji zadań. Ponadto często organizowane są też spotkania mające na celu omówienie problemów i potrzeb we wspólnych obszarach działań.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi realizowana była doraźnie w obszarach problemowych w tym ze stowarzyszeniami na rzecz seniorów, kościołem katolickim - Parafialnymi Caritas, Siostrami Elżbietankami w zakresie prowadzenia świetlicy środowiskowej dla dzieci w Świętej Katarzynie, Stowarzyszeniami Senioralnymi z Siechnic.

Wnioski:

Analiza realizacji zadań wpisujących się w założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Siechnice na lata 2023-2027 pozwala na sformułowanie wniosków, iż w 2023 roku:

1. rozwijano ofertę bezpłatnego poradnictwa na rzecz osób i rodzin przeżywających różnego rodzaju trudności, wspierano osoby i rodziny w działaniach nakierowanych na poprawę ich sytuacji życiowej;
2. wzbogacano działania profilaktyczne zwłaszcza nakierowane na zapobieganie/rozwiązywanie problemów uzależnień poprzez m.in. realizację programów skierowanych do dzieci przedszkolnych i młodzieży ze szkół podstawowych;
3. zorganizowano zajęcia pozalekcyjne w formie świetlicy w Kotowicach oraz półkolonie letnie z programem profilaktycznym dla dzieci;
4. podejmowano działania mające na celu podniesienie kompetencji rodzicielskich rodzin mających problem w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez ofertę warsztatów kompetencji rodzicielskich;
5. podejmowano działania społeczne i prozdrowotne na rzecz wsparcia seniorów w środowisku lokalnym,
6. podejmowano działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami,
7. podejmowana była współpraca służb, instytucji i organizacji na rzecz rozwiązywania problemów w społeczności lokalnej, mająca na celu zabezpieczenie szczególnie osób starszych i niepełnosprawnych;
8. podnoszono kompetencje służb mających na celu przeciwdziałanie uzależnieniom i zjawisku przemocy w rodzinie.

Reasumując powyższe wnioski rekomenduje się utrzymanie dotychczasowych kierunków i form oddziaływań aktywnie wpływających na spójność społeczną i poprawę jakości życia mieszkańców Siechnic.

Ewaluacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2023-2027

Cel 1. Kompleksowe wsparcie rodzin dla prawidłowej realizacji ich funkcji

W zakresie tego celu podejmowane były działania poprzez pracę asystentów rodziny poprzez wsparcie rodzin o niskich kompetencjach rodzicielskich i społecznych, prowadzenie warsztatów kompetencji rodzicielskich, realizację projektów w zakresie wsparcia specjalistycznego, w tym dofinansowanych przez UE. Zabezpieczono też dzieci z rodzin dysfunkcyjnych w pieczy zastępczej zarówno rodzinnej jak i instytucjonalnej.

W zakresie wsparcia rodzin wielodzietnych w procesie wychowania i edukacji udzielano pomocy materialnej i rzeczowej. Rodziny korzystały z pomocy w postaci świadczeń rodzinnych, pielęgnacyjnych, stypendiów szkolnych, dożywiania dzieci w szkołach, KDR.

Nie został zrealizowany punkt w zakresie utworzenia stanowiska Interwenta Kryzysowego w Punkcie Konsultacyjnym. Nie wdrożono również punktu dot. wsparcia rodzin w uzyskaniu lokalu z zasobu mieszkaniowego Gminy Siechnice.

W roku 2023 cel został zrealizowany w znacznej części. Brak realizacji zaplanowanych działań spowodowany był względami prawnymi oraz lokalowymi.

Cel 2. Profilaktyka i wsparcie w przypadku uzależnień i przemocy w rodzinie

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie dotyczy wszystkich grup społecznych. Również w Gminie Siechnice Zespół Interdyscyplinarny podejmował działania mające na celu pomoc w przeciwdziałaniu zjawisku przemocy. Działania podejmowane były poprzez przedstawicieli służb, a także specjalistów Punktu Konsultacyjnego.

W tym obszarze realizowane i rozwijane były działania edukacyjne i profilaktyczne w zakresie uzależnień od alkoholu, środków psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych. Utworzony Punkt Konsultacyjny rozwijał i poszerzała zakres swoich specjalistów służąc pomocą osobom, rodzinom, grupom. Do specjalistów kierowane były osoby nie tylko przez pomoc społeczną, ale również przez inne jednostki i instytucje na terenie gminy (Policja, jednostki oświatowe, ochrona zdrowia). Duży nacisk położony był na działania w szkołach w zakresie profilaktyki uzależnień. Wdrażano programy rekomendowane do szkół, szkolono kadrę do realizacji programów profilaktycznych na terenie szkoły.

Nie utworzono placówki wsparcia dziennego, ale kontynuowano realizację zajęć

pozalekcyjnych dla dzieci w nowoutworzonym obiekcie rekreacyjno-sportowym w Kotowicach.

W roku 2023 cel został zrealizowany w znacznej części. Brak realizacji zaplanowanych działań spowodowany był względami prawnymi oraz lokalowymi.

Cel 3. Stworzenie spójnego systemu wsparcia osób starszych, chorych i z niepełnosprawnościami

W tym obszarze realizowano i rozwijano sieć wsparcia w postaci usług opiekuńczych dla osób starszych, system usług sąsiedzkich. Udzielano wsparcia seniorom w obszarze zdrowotnym, kulturalnym, bezpieczeństwa i wsparcia socjalnego. Kontynuowano program opieki wytchnieniowej i asystentury. Seniorzy zostali objęci wsparciem teleopieki.

Nie wdrożono usług sąsiedzkich. Nie udało się utworzyć Warsztatu Terapii Zajęciowej oraz placówki dla osób z niepełnosprawnościami. Natomiast Starostwo Powiatowe we Wrocławiu podjęło decyzję o utworzeniu w Siechnicach placówki wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami dla tej części Powiatu Wrocławskiego (gmin: Długołęka, Czernica, Siechnice, Żórawina) w formie Środowiskowego Domu Samopomocy.

W roku 2023 cel został w znacznej części zrealizowany. Brak realizacji zaplanowanych działań spowodowany był względami prawnymi oraz lokalowymi.

Cel 4. Wsparcie działań organizacji pozarządowych i aktywności społecznej w sferze rozwiązywania problemów społecznych

W 2023 roku nie realizowano zadań w powyższym zakresie. Zadania wynikające z tego celu strategicznego realizowane będą w kolejnych latach obowiązującej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siechnice tj. 2024-2027 r.

Cel 5. Rozwój działań wspierających rozwiązywanie problemów społecznych

W związku ze zmieniającą się rzeczywistością, strukturą rodziny, postępowaniem technologicznym kadra służb społecznych stale podnosiła swoje kwalifikacje. Wielozadaniowość i interdyscyplinarność wymagała współpracy z innymi podmiotami i służbami, a także organizacjami pozarządowymi. Współpraca ta była realizowana i na bieżąco monitorowana. Służby spotykały się w ramach realizowanych zadań, programów, podejmowanych działań oraz interwencji.

Pracownicy pomocy społecznej stale podnosili kwalifikacje zawodowe aby jeszcze efektywniej realizować powierzone zadania.

Koordinator zadań:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Święta Katarzyna, dnia 26 marca 2024 r.
miejsowość i data

Święta Katarzyna, dnia 26 marca 2024 r.
miejsowość i data

Specjalista pracy socjalnej

Urszula Chomicz

.....
podpis osoby sporządzającej

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Siechnicach

Joanna Brytkowska - Hehn

.....
podpis osoby zatwierdzającej